

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola Mládežnická

Mládežnická 536, 541 01 Trutnov

Identifikátor školy: 600 101 924

Termín konání orientační inspekce: 15. - 19. ledna 2001

Čj.	095 44/01-2004
Signatura	oi5cu106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mládežnická je sídlištní škola pavilonového typu, která byla uvedena do provozu 1.9.1989. Právní subjektivitu získala 1.1.1993 a od 1.1.1996 byla škole udělena právní subjektivita s příspěvkovou formou hospodaření. Součástí školy je školní družina a školní klub a jídelna základní školy s významnou hospodářskou činností. Několik tříd prvního stupně je umístěno v budově vzdálené cca 1 km. Škola má v pronájmu rekreační zařízení v Horním Bradle, kde pořádá ekologická soustředění a různé kurzy, ale také prázdninové tábory pro žáky školy.

V tomto školním roce je zapsáno 1002 žáků v 38 třídách. Ve škole pracuje 59 pedagogických pracovníků. Výchovně-vzdělávací činnost se řídí učebním programem Obecná škola, který schválilo MŠMT dne 26. listopadu 1995 pod čj. 24 283/95-26.

Inspekce byla provedena v základní škole.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Předměty na prvním stupni

Výuka v prvních a druhých ročnících

Hodnocení úrovně vzdělávání v prvních a druhých ročnících základní školy vychází z celkového počtu jedenácti hospitací. Navštíveno bylo devět hodin českého jazyka a dvě hodiny matematiky. Hospitační činnost byla částečně omezena pracovní neschopností čtyř učitelek, které jsou dlouhodobě nepřítomné. Výuka byla zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami důchodového věku.

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu, členění učiva v jednotlivých ročnících je v souladu s učebními osnovami. Učebnímu plánu odpovídá i proporcionalita jednotlivých složek českého jazyka. Je dodržována kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Nedochozí k obsahové duplicitě některých tematických celků. Časová struktura hodin byla vyvážená, často byly zařazovány relaxační formy práce žáků. Byly předložena velmi kvalitně zpracované tematické plány pro všechny vyučované předměty. Plány jsou jednotné, učivo je rozpracováno dle jednotlivých okruhů do měsíců s přesným vymezením doporučeného počtu hodin. Plánování vychází z dostupných učebnic a je upravováno podle vzdělávacího programu Obecná škola. Učitelky přistupují k přípravě na vyučování zodpovědně. Všechny hodiny měly promyšlenou strukturu. Vyučující využívají řadu vlastnoručně vyrobených pomůcek i doplňující literatury. Ve sledovaných hodinách byla využita didaktická technika, jedna hodina českého jazyka probíhala v počítačové učebně. Žáci pracovali ve skupinách i jednotlivě s různými vzdělávacími programy. Všichni byli během velmi zajímavé hodiny ohodnoceni známkou. Vyučování v počítačové učebně je běžně zařazováno do plánu práce již od nejnižších ročníků.

Výuka je až na jednu vyučující zabezpečena učitelkami, které splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Ve druhé třídě učí učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost je v rozporu s § 2 odst. 4 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Tím je porušen § 51 odst. 1, 3 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tato skutečnost se však nepromítá negativně do kvality

výuky.

Prostory pro výuku v prvních a druhých ročnících odpovídají potřebám školy. Třídy jsou prostorné, světlé, odpovídají psychohygienickým zásadám. Všechny třídy se vyznačují estetickou, funkční výzdobou, velkým množstvím pomůcek a obrazového materiálu.

Ve sledovaných hodinách byly struktura a stanovené cíle přiměřené věku žáků. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné. V hodinách docházelo k častému střídání činností, učitelky využívaly rozmanité aktivizační metody. V hojné míře byly využívány soutěže, hry, tvořivé činnosti, doplňování na tabuli a práce do předem připravených namnožených materiálů. Často byly zařazovány relaxační chvíle. Vyučovací čas byl využíván s vysokou efektivitou. Ve všech hodinách byly hojně využívány mezipředmětové vztahy. U žáků jsou zřejmé upevněné pracovní návyky. Ve všech hodinách byla na závěr zhodnocena práce jednotlivých žáků a učitelky vždy provedly shrnutí učiva. Oceňována byla i snaha výukově slabších žáků a každé zlepšení jejich výkonu. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Motivace v hodinách vycházela ze znalostí a zkušeností žáků. Opakovaná látka navazovala na probrané a procvičené učivo. Úvodní i průběžná motivace prolínala celou výukou. Během hodin byli žáci pozitivně motivováni zpěvem, říkankami, doplňovačkami, mezipředmětovými informacemi, ale i pochvalou a klasifikací. Hodnocení práce žáků bylo vždy objektivní. Učitelky respektovaly žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Úroveň písemného projevu žáků je velmi pěkná. Sešity jsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Komunikace při výuce byla založena na vzájemné důvěře, žáci dostávali v průběhu vyučování dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. Již od prvního ročníku učitelky důsledně dbají na akceptování dohodnutých pravidel komunikace. Žáci jsou k sobě tolerantní, je zřejmá snaha o vzájemnou pomoc. Verbální i neverbální projev všech učitelek podporuje u žáků kladný vztah ke škole. Žáci nejsou při výuce stresováni, učitelkám plně důvěřují a reagují zcela přirozeně a spontánně.

Oblast plánování a příprava výuky jsou hodnoceny v prvním a druhém ročníku jako vynikající. Personální podmínky i se zřetelem na zabezpečení výuky za dlouhodobě nepřítomné učitelky jsou vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky jsou rovněž vynikající. Organizace, formy a metody výuky mají velmi dobrou úroveň. Oblast motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou vynikající.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných ročnících je vynikající.

Český jazyk a matematika ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku

Hodnocení úrovně v těchto dvou nosných předmětech základního vzdělávání vychází z celkového počtu čtrnácti uskutečněných hospitací. Hospitováno bylo v sedmi hodinách matematiky a sedmi hodinách českého jazyka (celkem u čtrnácti vyučujících).

Kontrolou rozvrhů hodin bylo zjištěno, že týdenní časová hodinová dotace v obou předmětech odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Namátkovou kontrolou žákovských prací, kontrolou třídních knih hospitacemi a porovnáním tematických plánů vyučujících bylo zjištěno, že učební osnovy jsou dodržovány, nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. V souladu s učebním plánem je i proporcionalita mezi složkami českého jazyka: čtením a literární výchovou, slohovým výcvikem, psaním a složkou jazykovou. Stanovené výukové cíle byly voleny vhodně a přiměřeně, odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, individuální

vzdělávací plány jsou vypracovány. Integrovaní žáci s diagnostikovanými poruchami učení byli při své práci zohledňováni, v případě potřeby jim byly zadávány úkoly menšího rozsahu, respektováno bylo jejich odlišné pracovní tempo.

Třináct ze čtrnácti učitelek splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Na zástup byla v lednu tohoto roku přijata jako učitelka absolventka vysoké školy s technickým zaměřením. Tento fakt je v rozporu s § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb.,

o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Učebny jsou pro výuku vhodné, prostorné, pedagogicky podnětné, esteticky upravené. Ve všech jsou využívány aktuální nástěnky, obrazový materiál a vlastní pomůcky vyučujících.

Členění hodin odpovídalo zásadám duševní hygieny, v případě potřeby byly citlivým způsobem zařazovány relaxační chvilky – uvolňovací cvičení, protahovací cviky, zpěv. Rovněž průběžné zařazování větrání v některých třídách přispívalo ke zvýšení efektivity výuky. Kromě dvou tříd žákovský nábytek svojí velikostí odpovídá vzrůstu dětí. Ve třídách V.A a V.D mají žáci k dispozici příliš velké lavice i židle, které nevyhovují ergonomickým požadavkům.

Struktura hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. K snadnějšímu zapamatování probíraného učiva přispívalo používání učebnic (převládají tituly z nakladatelství Alter), školních sešitů, pracovních sešitů, různých učebních pomůcek (kartiček, kopírovaných textů, cvičných sešitů, tabulek apod.). Účelně a promyšleně byly voleny různé formy a metody práce – práce ve dvojicích, ve skupinách, zařazování soutěží, her, říkanek. Prvky dramatické výchovy byly zaznamenány v jedné navštívené hodině. Písemné práce žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Vyučovací čas byl využit účelně, žáci měli dostatek času na pochopení a procvičení učiva. Integrovaní žáci s diagnostikovanými poruchami učení a chování byli ve své práci taktně zohledňováni, v případě potřeby jim byly zadávány úkoly menšího rozsahu a bylo respektováno jejich odlišné pracovní tempo.

V průběhu hodin byli žáci vhodným způsobem motivováni pochvalou a povzbuzením, jejich práce byla slovně oceňována. Pochopení probíraného učiva bylo průběžně ověřováno, ve většině závěrečných částí hodin nechybělo celkové shrnutí, zopakování a zhodnocení.

Dohodnutá pravidla komunikace, která jsou založena na vzájemné důvěře, byla žáky akceptována. Lze konstatovat, že žáci se vyučování účastnili se zjevnou snahou a zaujetím, jejich chování v průběhu navštívených hodin i o přestávkách bylo bezproblémové.

Na základě zjištěných skutečností je úroveň českého jazyka a matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka vybraných předmětů na druhém stupni

Český jazyk

Kvalita výuky byla posuzována z uskutečněných hospitací v různých ročnících druhého stupně základní školy, z personálních, materiálních i psychohygienických podmínek souvisejících s touto výukou. Týdenní hodinová dotace tohoto povinného předmětu je v souladu s návrhem učebních osnov Občanská škola, a sice je splněna podmínka minimální tříhodinové týdenní časové dotace s rozšířením o jednu hodinu týdně v šestých a sedmých ročnících. V osmém ročníku je výuka posílena o další hodinu, celkově tedy pět hodin týdně. Poslední, deváté ročníky mají opět čtyřhodinovou týdenní časovou dotaci rozšířenou o jednohodinovou literární výchovu. Žáci si mohou volit podle zájmu předmět cvičení z českého jazyka pro pomalejší i

rychlejší žáky, a to jednu hodinu týdně. Týká se žáků od sedmých do devátých ročníků. Ve škole pracuje velké množství nepovinných kroužků, ve kterých mohou talentovaní žáci rozvíjet svůj humanitně zaměřený talent (dramatický kroužek).

Pro plánování výuky si vyučující připravují tematické plány, které korespondují s obsahem učebních osnov. Funkční předmětová komise českého jazyka uvádí toto učivo v soulad s obsahem různých učebnic, sleduje, aby výuka mezi jednotlivými stupni na sebe navazovala, aby se neopakovaly tematické celky a připravuje pokyny pro vyhotovení pololetních písemných prací i kontrolních diktátů, které nejsou předepsány učebními osnovami. Členové předmětové komise vytyčují výchovně vzdělávací cíle předmětu v souladu s učebními osnovami. Kontrolou zápisů v třídní knize, sešitů žáků bylo zjištěno, že učivo je probíráno chronologicky v závislosti na časových údajích tematických plánů. Jen ojediněle bylo zaznamenáno mírné zpoždění probíraného učiva za daným časovým termínem. Všechny vyučující měly písemnou přípravu na výuku, některé si připravovaly i tabule se zápisy během přestávek.

Všechny vyučující mají požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost.

Z široké materiálně technické základny sbírek a pomůcek byly využívány zvukové nahrávky, nakopírované texty, tabule, doplňková četba, názorné gramatické tabule. Moderní didaktická technika nebyla při inspekčním výkonu aplikována (audiovizuální technika, zpětný projektor, jazykové programy výpočetní techniky), ale bylo zjištěno, že škola tyto materiály vlastní a žáci mají přístup v hodinách českého jazyka i do učeben výpočetní techniky. Důsledně byly při výuce využívány učebnice mluvnice i čítanky, všechny se schvalovací doložkou MŠMT ČR.

Výuka probíhala v klasických kmenových učebnách. Subjektivně zjištěné světelné, tepelné i prostorové podmínky byly velmi dobré. Celá škola byla udržována ve velmi dobrém stavu, příznivě na proces výuky působilo velmi kvalitní estetické prostředí školy, a to nejen učeben, ale i chodeb i sociálního zařízení. Výuka náročného předmětu český jazyk je jen jednou umístěna do odpoledního vyučování, a to v deváté třídě do odpolední sedmé vyučovací hodiny.

Při výuce byly zastoupeny všechny složky předmětu, a to jak komunikační výchova, tak jazyková výchova i literární výchova. Sledované hodiny měly klasickou strukturu s počátečním frontálním opakováním, nebo písemným opakováním formou krátkého testu. Opakování neprobíhalo zkoušením vědomostí žáků. Během inspekčního výkonu nebyli žáci individuálně zkoušeni, proto nelze posoudit objektivitu klasifikace. Při kontrole žákovských knížek i zápisníků učitelů bylo zjištěno, že žáci mají velké množství známek pro stanovení objektivní klasifikace.

Počáteční motivace žáků byla prováděna orientačním čtením, nebo čtením úryvku z literárního díla probíraného autora. Všechny činnosti žáků, ústní i písemné směřovaly k prohlubování již získaných znalostí z tvarosloví, větné stavby, stylistiky. Často byla využívána demonstrativní metoda při nácviu pravopisných jevů, ale i při větné skladbě. Při výuce stylistického učiva i učiva morfologického bylo využíváno myšlenkových operací žáků dedukce od jednotlivých případů k obecnému jazykovému pravidlu ale i opačné indukce, to jest žáci vycházeli z definicí a směřovali ke konkrétním příkladům. Ve většině mluvnických hodin docházelo k systematizaci učiva, znalostí formami samostatné práce, jejíž výsledky byly bezprostředně ověřeny a docházelo tak k pozitivnímu posilování a upevňování znalostí. V literární části výuky žáci pracovali s uměleckým textem slyšeným i psaným. Byli vedeni k obsahovému i formálnímu rozboru těchto ukázek. Získané vědomosti byly dávány do souvislosti s výchovným aspektem literárního díla. Na základě čtenářských zážitků i referátů byl tak kultivován vztah ke slovesnému umění, ale i ke kritickému myšlení o prezentovaných hodnotách.

Mezi pozitiva výuky patřily individuální přístup vyučujících k žákům s vývojovými poruchami učení, využívání názoru, aplikace dalšího informačního materiálu rozšiřující učivo, dobré

organizační schopnosti vyučujících i důraz na spisovný projev žáků. Mezi nedostatky výuky patřily absence Pravidel, odborných příruček při výuce morfologicky rozkolísaných tvarů, málo časového prostoru pro fixaci nového učiva, absence moderní didaktické techniky, zejména zpětných projektorů a opomenutí shrnutí učiva v závěru hodiny za aktivní participace žáků.

Výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře při vzájemném respektu.

Namátkově kontrolované písemné slohové práce, diktáty jsou takřka všechny pečlivě opravovány a klasifikovány.

Celková úroveň výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Cizí jazyky

Kvalita výuky byla posuzována v širších souvislostech, to jest i s podmínkami výuky. Hodnocení bylo provedeno na základě hospitací v anglickém a německém jazyce na druhém stupni základní školy.

Žáci si mohou volit mezi dvěma jazyky, a to jazykem anglickým a německým. Týdenní dotace těchto předmětů je tříhodinová. Žáci mají možnost již od prvních ročníků základní školy začínat s jazykovou výukou v jazykových kroužcích. Časová dotace cizojazyčných předmětů je v souladu s dokumentem Obecná škola. Učební osnovy dostávají podobu časových tematických plánů, ve kterých je rovněž přihlédnuto k typu učebnice. Kontrolou třídních knih, tematických plánů a sešitů žáků bylo shledáno mírné zpoždění probíraného učiva za stávajícím plánem. Cíle učebních osnov jsou plněny, a to jak komunikativní, tak výchovně vzdělávací.

Výuka cizích jazyků byla zajištěna vyučujícími buď s odbornou způsobilostí, nebo jen pedagogickou způsobilostí, ve výjimečných případech bez odborné i pedagogické způsobilosti. Učitelka anglického jazyka učící ve třídách VIII. C, VII. C, VI. C nemá odbornou způsobilost pro výuku anglického jazyka, učitelka vyučující ve třídě VI. A, VI. D, VII. A, VII. B, VII. C nemá odbornou, ani pedagogickou způsobilost, učitelka jazyka anglického učící ve třídách VI. B, VI. C, VIII. B, IX. A, IX. B nemá odbornou způsobilost, učitel vyučující angličtinu ve třídách VI. A, VIII. A, VIII. D, IX. C nemá rovněž odbornou způsobilost, učitelka německého jazyka učící ve třídách VII. B, VIII. A, IX. A nemá pedagogickou způsobilost, učitelka německého jazyka učící ve třídě VI. B, VI. C, VI. D, VIII. B, IX. B, IX. C nemá ani odbornou, ani pedagogickou způsobilost, což vše je v rozporu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol, ve znění pozdějších předpisů a rovněž v rozporu s ustanovením § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Výuka těchto vyučujících byla věcně správná, dílčí nedostatky se projevovaly v metodice předmětu.

Pro výuku mají žáci i učitelé k dispozici učebnice schválené MŠMT ČR, které na sebe tematicky navazují. Při výuce německého jazyka bylo zjištěno, že učebnice Němčina byla vydána v roce 1984 sice se schválením MŠMT ČR, ale postrádá novou pravopisnou německou normu. Tato skutečnost je v rozporu se sdělením MŠMT ČR pro zavedení nového německého pravopisu ve vyučování na školách ČR č. j. 26 000/98-22.

K materiálně technické základně výuky patří mapy příslušných jazykových oblastí, poslechový materiál, videoprogramy, jazykové programy výpočetní techniky, knihy reálií, odborné příručky. V nedostatečném počtu jsou zastoupeny slovníky. Při výuce byly využívány poslechové nahrávky, v jednom případě videoprogram.

Zjištěné psychohygienické podmínky byly vyhovující, neboť každý žák má dostatek pracovního místa jak v jazykových učebnách, tak ve velkých kmenových učebnách. Vyhovující byly ze

subjektivního hlediska i světelné a tepelné podmínky. Zařazování relaxačních pohybových jazykových her zlepšovalo strukturu jednotlivých hodin.

Výuka byla částečně organizovaná v příslušném jazyce. Metoda gramaticko-překládová s metodou komunikativní byly rovnoměrně zastoupeny. Žáci byli většinou v úvodní části hodin motivováni písní, která mnohdy sloužila jako východisko pro další činnost, a to nácvik gramatických struktur, nebo uvádění do reálií země dané jazykové oblasti. Vyučující se snažili klást důraz na jazykovou, logickou, hudební i kinestetickou složku výuky, ne vždy se dařilo toto spojení převádět do cizojazyčných projevů. Řečová pohotovost žáků byla na nižší úrovni, plynulý samostatný projev byl spíše výjimkou. Byly procvičovány základní jazykové dovednosti, jako poslech, čtení, v menší míře mluvení. Pokus o řečové aktivity byl zaznamenán při výuce německého jazyka, a to při reprodukci slyšeného i vizuálně podpořeného úryvku videoprogramu a při reprodukci slyšeného textu o dobývání kosmu v anglickém jazyce. Poslech v některých třídách měl i funkci korektivní, žáci nacvičovali dle slyšeného výslovnost obtížných slov i větnou intonaci. Mezi klady výuky patřily zvláštní zřetel věnovaný správné výslovnosti, laskavý přístup vyučujících k žákům, kontrolovaný písemný projev žáků, motivační klasifikace a dostatečný počet známek z různých jazykových dovedností, písemné testy vhodné i pro žáky s vývojovými poruchami učení. Mezi nedostatky výuky patřilo rychlé tempo při probírání učiva, které nebylo přizpůsobeno aktuálnímu stavu tříd, chybějící předtextová příprava článků, slabé znalosti žáků z oblasti mluvnice i frazeologie běžného společenského styku, opomíjení četnosti poslechových cvičení, nevyužívání zpětných projektorů při projekci správných zpětnovazebních řešení samostatných písemných projevů žáků, důraz kladený na receptivní činnosti čtení, poslech.

Výuka byla vedena s respektem k osobnosti žáka.

Písemné pololetní práce z cizích jazyků nebyly předloženy.

Celkově je kvalita výuky cizích jazyků průměrná.

Matematika

Plánování a příprava výuky matematiky jsou systematické, učební plán splňuje kritéria stanovená zvoleným vzdělávacím programem. Časová dotace v šestém až devátém ročníku je stanovena na čtyři hodiny týdně, v sedmém a osmém ročníku na pět hodin týdně. V devátém ročníku je zařazena v rámci předmětu prohloubeného výkladu jedna hodina týdně rýsování a technického kreslení. Z volitelných předmětů je pro sedmý ročník v jednododinové týdenní dotaci zvolen předmět cvičení z matematiky. Tematické plány jsou přehledné, mají jednotnou formu a kvalitní počítačové zpracování. Jsou členěny po tématech, na jednotlivé měsíce, články jsou rozvrženy na hodiny. V průběhu školního roku je toto rozvržení korigováno podle potřeby a vzniklé situace. Kontrolou třídních knih při hospitacích bylo zjištěno plnění těchto plánů. Drobný časový skluz v šestém ročníku byl konzultován s vyučující a ředitelem školy. Kontinuita výuky v šestém až devátém ročníku je dodržována, sledována předmětovou komisí, obsahová duplicita učiva zjištěna nebyla. K hodnocení výsledků učení učitelé využívají v dostatečném množství ústního zkoušení. Písemné práce jsou plánovány na závěr témat, jejich hodnocení je prováděno bodovým systémem. Analýza a srovnávání výsledků je obsahem schůzek předmětové komise a pedagogických rad.

Vedení školy věnuje pozornost personálnímu zajištění výuky matematiky. V době konání inspekce splňovalo zákonné podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pět ze sedmi vyučujících. Zbývající dvě vyučující mají pro výuku matematiky pouze pedagogickou způsobilost. Tento fakt je v rozporu s § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997Sb. Nedostatek odborné způsobilosti obou učitelek neovlivňuje kvalitu výuky tohoto předmětu.

Vzhledem k velikosti a charakteru této školy jsou materiální podmínky pro výuku vyřešeny optimálně. Hodiny matematiky probíhají vždy ve třídách, do kterých žáci přechází. Většinou jsou to učebny, kde jsou jednotliví vyučující třídními učiteli, třídy jsou pro tento účel přizpůsobené a dobře vybavené. Školní nábytek je v několika velikostech, takže jsou vytvořeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Velmi kvalitní je osvětlení, postačující je velikost učeben vzhledem k počtu žáků. Učební pomůcky jsou přímo ve třídách nebo v přilehlých kabinetech, při výuce byly používány účelně a v dostatečné míře. Učebnice z vydavatelství Prometheus, tvoří ucelenou řadu pro šestý až devátý ročník. Doplněvány jsou pracovními sešity pro žáky a dalším příkladovým materiálem. Didaktická technika nebyla při hospitovaných hodinách využita.

Celkově bylo uskutečněno devět hospitací ve všech ročnících druhého stupně, u šesti vyučujících tohoto předmětu. Výukové cíle a struktura všech navštívených hodin byly přiměřené věkovým zvláštnostem žáků a složení třídy. Hodiny byly řízeny účelně, pokyny všech učitelů byly srozumitelné, přesné, ve většině hodin optimálně stručné. Množství, charakter a pestrost v používání metod a forem práce ve většině sledovaných hodin lze označit za dostatečnou. Opakování a procvičování respektovalo návaznost učiva, probíhalo většinou frontálně. Dostatečný prostor byl věnován samostatné práci, při které byly úkoly zadávány diferencovaně. Žáci pracovali ve skupinách, ve dvojicích, motivačními prvky byly soutěže mezi určenými skupinami. Při zkoušení byly kladeny otázky přesně, s důrazem na souvislosti a přesnost. Hodnocení žáků bylo pozitivně formulováno, známka zdůvodněna.

Ve všech hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně, na dobré odborné úrovni. Vyučovací čas byl využit beze zbytku, až na jedinou výjimku nebyl ponechán čas na shrnutí učiva, zhodnocení hodiny a závěr. Cílený motivační úvod byl pozorován jen v jedné hodině, průběžnou motivaci používali všichni vyučující v dostatečné míře.

Ve vzájemné komunikaci bylo možné pozorovat důvěru, otevřenost a přátelské vztahy. Žáci respektovali domluvená pravidla, jejich slovní projev byl však stručný, postrádal samostatnost. Celkově lze v této oblasti kladně hodnotit přátelskou, klidnou a pracovní atmosféru většiny hodin, bez rušivých vlivů.

Výuka matematiky je celkově na velmi dobré úrovni.

Zeměpis

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu Obecná škola. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Kontinuita výuky jednotlivých ročnících je zajištěna tematickými plány, jejichž plnění zaručuje vyloučení obsahové duplicity. Porovnáním tematických plánů se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že ve třech třídách je výuka opožděna přibližně o jeden měsíc. Žáci si mohou zeměpisné vědomosti doplňovat a zdokonalovat v nepovinném předmětu ekologická praktika.

Předmět vyučují výhradně učitelé s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, ale s výrazně rozdílnou délkou praxe. Vyučování probíhá v odborné učebně zeměpisu, ale také v kmenových třídách. Všechny učebny podle subjektivního posouzení vyhovují velikostí, osvětlením i vybavením žakovským nábytkem svému účelu. Odborná učebna je vybavena kvalitním zatemněním, promítacím plátnem, televizorem s videorekordérem a nejčastěji používanými nástěnnými mapami. V kabinetu je pak dostatečný sortiment nástěnných map, odborná literatura, populárně vědecké časopisy a obrazový materiál částečně pořízený svépomocí učitelů. Soubory diapositivů jsou již částečně zastaralé. Soubor videokazet s nahrávkami vhodnými převážně pro fyzický zeměpis a zeměpis zahraničních zemí je postupně rozšiřován. Podobně je tomu s počítačovými programy. Odbornou literaturu encyklopedického charakteru používají nejenom učitelé k přípravě na vyučování, ale mohou

si ji vypůjčit i žáci. Všechny učebnice a atlasy mají schvalovací doložku MŠMT.

Sledované hodiny měly výrazně rozdílnou úroveň organizace výuky a použitých forem a metod práce. Ve všech hodinách byly používány učebnice a atlasy map. Pozitivními jevy byly častá nebo dokonce průběžná práce s atlasy map, vyhledávání údajů v mapách a učebnicích a často zařazovaná práce s učebnicí. Byly také uplatněny kooperativní techniky, obvykle práce ve dvojicích. Vyučující používali k zpestření práce namnožených materiálů. Velmi dobré bylo použití map různých měřítek a map tematických. Tam, kde byly použity metody přiměřené věku žáků, byli žáci pozorní, aktivně se zapojovali do průběhu výuky a uplatňovali svoje zkušenosti. Vyučující se snažili přimět žáky k vyslovení vlastního názoru na probírané jevy, ale příliš se jim to nedařilo. Některé hodiny měly strukturu vhodnou spíše pro vyšší stupeň školy, protože se podobaly přednášce, kde vyučující převzal veškerou iniciativu a nedal žákům prostor k seberealizaci. Mnozí žáci na to reagovali nepozorností a vzájemným dohadováním. V jednom případě se vyskytlo věcně nesprávné vysvětlení složitějšího jevu. V několika případech nebylo vysvětlování složitějších jevů podepřeno dostatečným množstvím názorných pomůcek případně experimentů. Psychohygieně výuky byla věnována pozornost jenom výjimečně. V žádné hodině nebyla použita didaktická technika.

Na začátku každé hodiny byl žákům oznámen cíl, kterého mají v průběhu hodiny dosáhnout. Učitelé průběžně aktualizují údaje především z hospodářského zeměpisu. Často využívají znalostí a zkušeností žáků především z prázdninového cestování. Zkoušení proběhlo jenom v některých hodinách a mělo písemnou nebo ústní formu. Hodnocení bylo žákům většinou zdůvodněno. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že frekvence zkoušení a hodnocení je u jednotlivých žáků velmi rozdílná, většina známek je z písemných forem zkoušení.

Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla většinou založena na vzájemné důvěře. Projevy nežádoucího chování žáků byly zaznamenány jenom sporadicky a byly většinou podmíněny nevhodnými formami výuky. Vztahy žáků k výuce byly velmi rozdílné od lhostejnosti až po aktivní účast na jejím průběhu.

Výuka zeměpisu má průměrnou úroveň.

Chemie, přírodopis

V průběhu inspekce byly navštíveny čtyři hodiny chemie a tři hodiny přírodopisu, celkem u čtyř vyučujících. Výuka probíhá podle učebního programu Obecná škola. Časová dotace u obou sledovaných předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu. Probíraná témata byla v souladu s předloženými tematickými plány. Členění učiva do jednotlivých ročníků v přírodopisu je upraveno podle používaných schválených učebnic. Tematické plány mají všichni učitelé zpracovány jednotně a kvalitně. Obsahová duplicita nebyla zjištěna, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání. Rozšíření znalostí nad standard je žákům umožněno ve volitelných předmětech zoologická praktika a ekologická praktika. S výukou přírodopisu volně souvisí i další volitelný předmět - zdravá výživa. Laboratorní práce jsou prováděny v předepsaném rozsahu.

Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelů je v souladu s vyhláškou MŠMT, což příznivě ovlivňuje celkovou kvalitu výuky. Na škole je zřízena odborná učebna chemie, doplněná pracovištěm pro laboratorní práce žáků, samostatným kabinetem a skladem chemikálií. Materiální vybavení pro výuku chemie je vysoce nadstandardní. Přírodopis je vyučován ve standardně zařízené odborné učebně, spojené s prostorným kabinetem. Množství pomůcek plně umožňuje zabezpečit názornost výuky. Pro výuku volitelného předmětu zoologická praktika je na škole vybudováno minizoo se zaměřením na chov plazů a drobných savců. Vybavení prostor, množství chovaných živočichů a systém péče o ně, svědčí

o hlubokém zájmu a odborné erudici učitelky, která tuto činnost zabezpečuje. Ve škole je rovněž samostatná, dobře vybavená místnost pro akvaristiku, v současné době však zájem dětí o akvaristiku stagnuje. Všechny učebny a pracovny pro výuku chemie a přírodopisu odpovídají psychohygienickým zásadám, jsou vhodně, účelně a esteticky zařízeny. Učitelé mají k dispozici kvalitní didaktickou techniku.

Struktura všech sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům, učivo bylo přiměřené věku žáků. Organizační pokyny učitelů byly jasné, srozumitelné a logické. Ve většině hodin byly střídány vyučovací metody. Na nadstandardní úrovni bylo ve většině hodin využívání didaktické techniky a názorných pomůcek. Část učitelů zařadila do hodin samostatnou práci žáků. Přestože všichni vyučující vytvářeli dostatečný prostor pro aktivní učení, diskusi a dávali žákům dostatek příležitostí pro vyjádření vlastního názoru a zkušeností, žáci ve většině hodin projevovali menší aktivitu a iniciativu. Vyučovací čas byl efektivně využíván, učitelé interpretovali učivo věcně správně.

Vyučující věnovali pozornost průběžné motivaci, v menší míře zařazovali počáteční motivaci.

Vhodně a nenásilně využívali regionálních prvků, učivo aktualizovali a dbali na mezipředmětové vztahy. Opakování mělo návaznost na probíranou učební látku, hodnocení bylo objektivní, klasifikace ve většině případů nebyla žákům zdůvodňována. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Na velmi solidní úrovni je úprava sešitů, které jsou ze strany učitelů pravidelně kontrolovány. Závěrečné hodnocení hodiny a celkové práce žáků nebylo ve většině případů prováděno.

Všichni vyučující dokázali navodit klidnou a pracovní atmosféru, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Vyjadřovací schopnosti žáků byly rozvíjeny, v některých pozorovaných hodinách učitelé tolerovali jednoslovné odpovědi i v případech, kdy to nebylo vhodné. Verbální i neverbální komunikace byla u všech sledovaných učitelů na úrovni. Projevy nežádoucího chování žáků byly zaznamenány v minimální míře.

Celkově je úroveň výuky chemie a přírodopisu hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Pro co nejpřesnější zhodnocení kvality výuky se uskutečnilo celkem 57 hospitací na obou stupních školy. Z hodnocení jednotlivých hledisek vzdělávacího procesu vyplývá, že vynikající jsou materiální podmínky výuky a plánování a příprava výuky. Zbývající hlediska tj. organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Celkově hodnotí inspekce kvalitu výuky jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy je zpracována na období od 1. 9. 1999 do 30. 6. 2004. V první části, která je analýzou stavu před uvedeným datem, je velmi konkrétně specifikováno a pojmenováno vše, co patří do oblasti sledování chodu školy. Na prvním místě je to výchovně vzdělávací proces, organizace školy, ekonomika, materiální vybavení a personalistika. Další

část koncepce stanovuje dlouhodobé cíle a úkoly v těchto vyjmenovaných oblastech. Další dokument, který bezprostředně navazuje a z tohoto materiálu vychází, je *Koncepční plán rozvoje školy pro školní rok 2000 - 2001*. Je opět velmi podrobně a systematicky zpracován, v první části pojmenovává pozitiva a negativa zjištěná v uplynulém školním roce 1999/2000. V části druhé jsou úkoly a cíle ve všech podstatných oblastech činnosti školy. Mezi priority pro letošní školní rok patří:

- zachovat a zvýšit úspěšnost žáků při přijímání na střední školy a učební obory,
- dbát na kvalitu všeobecných znalostí vycházejících žáků,
- udržet standard vybavení učebny výpočetní techniky jejím neustálým modernizováním,
- získat finanční prostředky pro rekonstrukci stravovacího zařízení.

Stanovené koncepční záměry jsou reálné, podložené přesnou analýzou. Tvoří ucelený systém, který je funkční a postupně se vyvíjel a upřesňoval několik let. Patří do něj plán práce výchovného poradce, plán kontrolní činnosti, individuální plány práce s žáky s vývojovými poruchami učení a chování, plány práce metodických orgánů a předmětových komisí. K realizaci a následné kontrole je vytvořen *Kalendářní roční plán pro školní rok 2000/2001* s termíny plnění a stanovenou zodpovědností jednotlivých pracovníků. Je zpracován po měsících, zahrnuje všechny oblasti činnosti školy.

Při plánování bylo využito připomínek a námětů všech pracovníků, metodických orgánů a předmětových komisí a dalších poradních orgánů vedení školy. Každoročně jsou vyučujícími předkládány požadavky na materiálně technické zabezpečení výuky (pomůcky, učebnice). V drtivé většině je těmto požadavkům vyhověno. S koncepčními záměry je seznámena rodičovská veřejnost vždy na úvodní schůzce rodičů. Pochopení a pomoc nachází vedení školy u zřizovatele, změny uskutečněné ve státní správě nemají vliv na dosavadní dobrou spolupráci.

Učební plán pro školní rok 2000/2001 je zpracován v souladu s návrhem zvoleného vzdělávacího programu. Při jeho sestavení vedení školy vycházelo především z potřeb a zájmu žáků a materiálně technických a personálních možností školy. Nabídka volitelných předmětů a předmětů rozšířeného výkladu je velmi pestrá, zahrnuje oblasti hlavních předmětů (cvičení z českého jazyka, matematiky, rýsování a technické kreslení, zoologická praktika, technická praktika, umělecko-řemeslná výchova, zdravá výživa, sportovní a pohybové aktivity) a základy programování a práce na počítači. Počet skupin volitelných předmětů není omezován finančně, podle zájmu je jich i několik ve stejném předmětu. Nepovinné předměty nejsou zavedeny, nabídka další činnosti je směřována do zájmových útvarů. Celkový počet 56 zájmových kroužků navštěvuje pravidelně 879 žáků, vedoucích těchto zájmových útvarů je 66, z toho je 23 zaměstnanců školy. V bohatém a pestrém výběru je celá řada sportovních kroužků, činností s estetickým a praktickým zaměřením, výuka cizích jazyků, používání výpočetní techniky včetně práce s Internetem a další zájmová činnost.

Péče o integrované žáky probíhá ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. V letošním školním roce je školou evidováno 33 žáků. Reedukaci poruch učení žáků se věnují individuálně čtyři dyslektické asistentky. Další pozornost věnují těmto žákům jednotliví vyučující v předmětu, kterého se vada týká, vše evidují a podporují třídní učitelé, výchovný poradce a zástupce ředitele školy. Celá činnost v této oblasti je systematická a komplexní.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování je vynikající.

Organizování

Základními dokumenty upravujícími organizaci chodu školy jsou Vnitřní řád a Organizační řád, oba v platnosti od 1. 1. 2000. Součástí Vnitřního řádu jsou mj. zásady chování žáků ve škole,

při činnosti mimo školu a ve školní jídelně, systém žakovských služeb a zásady hygieny a bezpečnosti práce. Kromě jejich povinností je zde i výčet práv. V dalších kapitolách jsou podrobně popsány povinnosti pedagogických a provozních pracovníků. Organizační řád zohledňuje administrativní zabezpečení chodu školy.

Dokumentace vztahující se přímo k průběhu výchovně vzdělávacího procesu i další důležité dokumenty jsou vedeny v tradiční písemné formě, ale také v formě elektronické.

Vnitřní síťová pošta zajišťuje propojení všech kabinetů a jiných místností s ředitelnu i vzájemně mezi sebou, což umožňuje rychlý oběh dokumentů a zaručuje neomezený přístup k informacím všem pracovníkům. Všechny kabinety jsou napojeny na Internet.

Poradními orgány ředitele jsou kromě pedagogické rady vedení školy a metodická rada.

Porady vedení školy se konají každé pondělí za přítomnosti ředitele, zástupců ředitele a přizvaných pracovníků podle obsahu jednání. Projednávají se především organizační záležitosti a výsledky hospitací. Metodická rada je složena z předsedů předmětových komisí. Obsahem jednání metodické rady jsou především organizační a metodická činnost, tvorba a koordinace tematických plánů a jiné záležitosti týkající se výuky. Vzhledem k tomu, že učitelé jsou umístěni v kabinetech společně podle odborností a jejich denní kontakt umožňuje průběžné řešení vzniklých problémů, jsou svolávány zvláštní schůzky nepravidelně podle potřeby. Práce komisí spočívá v plnění úkolů zadaných vedením školy.

Vnitřní informační systém je propracovaný a založený opět na vnitřní počítačové síti. Kromě toho jsou v hale před kanceláři vedení školy umístěny informační tabule, na kterých jsou umístěny základní organizační dokumenty, denní a týdenní plány, zastupování za chybějící učitele, ale také informace o vzdělávacích akcích pro učitele apod. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Organizace vyučování, tj. rozvrh hodin a délka přestávek, počty vyučovacích hodin v jednotlivých dnech a v týdnu, to vše odpovídá požadavkům vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

Ve vstupní hale jsou informace pro rodiče - plán třídních schůzek a umístění učitelů, rozvrh přestávek, stanovení prázdnin a jiné aktuální informace. Základním informačním nástrojem o chování a prospěchu žáků jsou žakovské knížky, které si škola sama vytvořila a vydává je ve vlastní režii. Třídní schůzky s rodiči se konají třikrát ročně, ale třídní učitelé mohou svolávat schůzky operativně podle potřeby. Z třídních schůzek se pořizují podrobné záznamy. Kromě toho je ustanoven klub třídních důvěrníků, který se schází před třídními schůzkami s vedením školy. Zde mohou uplatňovat náměty a připomínky k práci školy. Škola vydává každý měsíc školního roku vlastní Zpravodaj v počtu 1000 ks, který je určen pro žáky školy a jejich rodiče. Dostává ho každý žák zdarma a kromě toho ho odebírají i novinové stánky v sídlišti. Jsou zde informace vedení školy (např. termín zápisu do I. třídy, rekonstrukce školní jídelny), informace Klubu zájmové činnosti o akcích plánovaných i výsledcích akcí již uskutečněných, vyúčtování kurzů a výletů, výsledky soutěží atd. Škola má svoje internetové stránky. Jednou za dva roky se pořádají dny otevřených dveří. Dvakrát ročně je pro veřejnost otevřeno Minizoo. Při této akci působí žáci jako průvodci. Výroční zpráva školy obsahuje všechny údaje, které předepisuje zákon České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a mnoho dalších informací. Je doplněna tabulkami a množstvím barevných fotografií. Její grafické zpracování nemá srovnání. Přílohou je výroční zpráva o hospodaření.

Spolupráce se zřizovatelem je z pohledu školy vynikající a je podpořena členstvím ředitele školy v radě města.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

K vedení pracovníků je využíváno operativní řízení. Projednávání aktuálních úkolů i plnění dílčích pracovních úkolů je prováděno pověřenými pracovníky vedení v rámci každodenního styku. Nástroje řízení používané vedením školy jsou účelné. Každý týden je na poradě vedení školy prováděno hodnocení plnění měsíčního plánu a jsou připravovány úkoly pro následující období. K vedení je využíváno pravidelných provozních porad a jednání pedagogické rady. Ze všech porad jsou vedeny písemné záznamy. Ředitel školy využívá ve své práci výrazně demokratický styl řízení, je komunikativní, k přenosu informací využívá především počítačového propojení všech pracovišť rozsáhlého komplexu školních budov.

V morálním a hmotném stimuluování je zaveden systém, ředitel i jeho zástupci mají ve svém plánu činnosti zahrnutou i kontrolu práce pedagogů. Pravidla pro hodnocení pracovníků, stanovení příplatků a dalších složek platu jsou zpracována v materiálu Vnitřní platové směrnice ze dne 25. 5. 2000. Tento dokument vychází zejména ze základních norem upravujících poskytování platu ve školství. Před schválením směrnice měl každý zaměstnanec školy možnost seznámit se a vyjádřit se k jejímu obsahu, vznést případné připomínky. Předložené znění nabylo platnosti 1. 6. 2000 a ředitel si vyhradil právo směrnicí novelizovat. Velmi podrobně jsou ve zmíněném materiálu rozpracovány kapitoly zabývající se stanovením výše příplatků za vedení, přidělením osobního příplatku, poskytnutím mimořádných a vlastních odměn, kritérii pro přidělování příspěvků z FKSP. Průměrný plat pedagogických zaměstnanců se pohybuje nad republikovým průměrem. Kritéria pro hodnocení pracovníků zahrnují široké spektrum činností a aktivit, přehodnocování osobních příplatků probíhá v půlročních intervalech. Ředitel školy využívá finančních prostředků z rozsáhlé vedlejší hospodářské činnosti a není tudíž v přidělování nenárokových složek platu omezován finančním limitem přidělených prostředků ze státního rozpočtu. Odměňování pracovníků je mírně nadhodnoceno, což je velkým motivačním prvkem v jejich práci.

Lidský potenciál je efektivně využíván při přidělování výuky dle odbornosti a zaměření. Všichni začínající učitelé a rovněž ti, kteří mají určité rezervy ve své práci, mají přiděleného uvádějícího učitele, který má stejnou aprobaci. Na základě propracovaného plánu uvádění a metodické pomoci jsou konány vzájemné hospitace a náslechy v hodinách, konzultace a rozborů přípravy na vyučování. Příprava plánu uvádění a metodické pomoci je jedním z bodů jednání metodického sdružení pro první stupeň. Vedení školy operativně provádí i změny rozvrhu tak, aby byly vzájemné hospitace umožněny.

Sebehodnocení školy je prováděno pravidelným vyhodnocováním konkrétních úkolů, pro vyhodnocení výuky a vzdělávacích výsledků tříd je využíváno počítačových programů, testů Kalibro, programu Bakalář, prověrek sestavených ve spolupráci s jinými školami např. s místní jazykovou školou. Dalšími kritérii zjišťování úrovně vzdělávání na škole jsou i velká úspěšnost žáků v soutěžích v rámci regionu a úspěšnost v přijímacím řízení na gymnázia a střední školy. Sebehodnocení probíhá i formou vzájemných hospitací, které zohledňují i náměty jednotlivých učitelů a žáků.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dosáhla škola nejvyššího zapojení v okrese. Často je využíváno nabídek akreditovaných center, ale i lektorů z vlastních řad. Jediným omezením v účasti na vzdělávání je zajištění výuky. V současné době konstatoval ředitel školy nepřiměřený finanční nárůst u jednotlivých nabízených akcí, který mnohdy neodpovídá kvalitě vzdělávací akce.

Vedení a motivování pracovníků vychází z kvalitně propracovaného systému a je na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém kontrolní činnosti je založen na písemném dokumentu vydaném pro školní rok 2000/2001. Tento dokument určuje kontrolní kompetence vedoucích pracovníků školy. Je rozdělen na stať pojednávající o kontrolní činnosti nepřímé a stať pojednávající o kontrolní činnosti přímé. Škola má právní subjektivitu, za správnou činnost ekonomického úseku školy odpovídá ředitel. Za oblast kontrolní činnosti odpovídá zástupkyně ředitele školy pro pedagogickou a výchovnou práci, zadává úkoly, shromažďuje, analyzuje dokumenty a každý týden o prováděné kontrolní činnosti referuje na poradách školy.

Zástupce ředitele školy pro druhý stupeň má na starosti kontrolu pedagogické dokumentace školy, termíny kontrol jsou přizpůsobeny charakteru těchto pedagogických dokumentů. Namátkově kontrolovaná pedagogická dokumentace je řádně vedena, pečlivě vyplňována.

Za oblast bezpečnosti práce odpovídá zástupce ředitele školy pro první stupeň školy, pravidelně organizuje proškolení pedagogů i žáků z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany i civilní ochrany. Žáci jsou rovněž poučeni o chování v místě svého bydliště a o dodržování školního řádu při práci v laboratořích školy. Ze zápisů v třídních knihách všech ročníků bylo zjištěno, že tato školení probíhala v prvním týdnu letošního školního roku. Externí bezpečnostní technik provádí všechny předepsané revize. V loňském školním roce proběhly externí kontroly požární ochrany a plnění hygienických předpisů, nebyly shledány žádné závady.

Ředitel školy kontroluje osobně činnost výchovného poradce při jeho konzultačních hodinách, projednává se zejména přijímací řízení, problémové chování žáků a také tematika týkající se žáků s vývojovými poruchami učení a chování.

Práce třídních učitelů je kontrolována zástupci pro jednotlivé stupně. Náplň práce třídních učitelů má podobu písemného dokumentu, který je přílohou plánu kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001 i organizačních směrnic. Zjištěné nedostatky jsou s pracovníky ihned projednány a je zjednána náprava.

Přímá vzdělávací činnost je kontrolována prostřednictvím činnosti metodických sdružení a prostřednictvím hospitační činnosti. Na prvním stupni pracuje celkem pět metodických sdružení, na druhém stupni celkem deset. Vlastní plán činnosti nemají, ale jsou úkolováni vedením školy. Některá metodická sdružení se scházejí každý měsíc, některá čtvrtletně. Inspekci byly předloženy zápisy z jednání některých předmětových komisí o aktuálních úkolech daného předmětu.

Kvalita vzdělávání je kontrolována hospitacemi ředitele školy, který má v plánu celkem dvacet hospitací ročně, hospitacemi zástupců pro druhý a první stupeň (v plánu patnáct a třináct hospitací) a zástupkyní pro pedagogicko-výchovnou činnost, která má v plánu šedesát hospitací ročně. Byly předloženy záznamy z hospitací prvního pololetí letošního školního roku a bylo zjištěno, že všichni vedoucí pracovníci mají mírné zpoždění při realizaci plánovaného počtu hospitací. Záznamy z hospitací jsou strukturované a koncipované v souladu s metodikou předmětu. V době inspekčního výkonu byla uskutečněna návštěva zástupkyně pro pedagogicko-výchovnou činnost v hodině jazyka českého a byl proveden velmi dobře následný rozbor hodiny s vyzvednutím předností i nedostatků dané vyučovací jednotky. Nedostatkem hospitačních záznamů je absence podpisu navštíveného vyučujícího.

Vedení školy předložilo četné písemné analýzy kontrol tematických hospitací (výuka ke zdravému životnímu stylu, pozitivní chování vyučujících k dětem), které slouží následně pro usměrňování a inovování plánovací činnosti školy.

Formou porovnávání dosažených výsledků písemných testů v paralelních třídách se porovnává i kvalita práce učitelů se stejnou aprobací. V souvislosti s testováním žáků byly stanoveny

vnitřní směrnice pro klasifikaci a také ochranný mechanismus proti přetěžování žáků písemnými pracemi v náročných obdobích. V minulosti se žáci školy zúčastňovali celostátních srovnávacích testů.

Kontrolní mechanismy uplatňované ve škole pokrývají všechny oblasti činnosti školy, v době inspekce nebyly zjištěny nedostatky. Systém se jeví funkční, a proto je tato oblast hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je ve všech aspektech hodnoceno jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Dlouhodobá koncepce rozvoje školy v období 1.9.1999-30.6.2004,
- Koncepční plán rozvoje školy 2000/2001,
- Kalendářní plán akcí Klubu zájmové činnosti na rok 2000/2001,
- Plán výchovného poradce na školní rok 2000/2001,
- Plán kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001,
- Přehled zájmových kroužků,
- Přehled žáků s vývojovými poruchami učení a chování pro roky 2000/2002,
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy,
- Dotazník ředitele školy před inspekcí,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků,
- tematické plány pro školní rok 2000/2001,
- Výchovně vzdělávací program Obecná škola čj. 12 035/97-20,
- Vnitřní platová směrnice ze dne 25. 5. 2000,
- třídní knihy pro školní rok 2000/2001,
- protokoly z laboratorních prací z chemie a přírodopisu,
- vzorek sešitů, žákovských knížek a deníčků pro školní rok 2000/2001.
- kontrolní písemné slohové práce a diktáty z českého jazyka,
- namátkově kontrolovaná pedagogická dokumentace (třídní výkazy, žákovské knížky, kniha úrazů, školní řád),
- třídní knihy,
- hospitační záznamy inspekční i vedoucích pracovníků školy,
- zápisy některých předmětových sdružení,
- Výroční zpráva školy pro školní rok 1999/2000,
- učební dokumenty Občanská škola z roku 1996,
- učební dokument Obecná škola schválen MŠMT ČR č. j. 24 283/95-26. listopad 1995 (učební plán a učební osnovy).
-

ZÁVĚR

Zásadní pozitiva

- koncepční plánování,
- široká nabídka zájmových činností v průběhu školního roku i během prázdnin,
- nabídka volitelných předmětů rozšiřujících základní výuku,
- možnost kvalitního výchovného působení na žáky při odborné činnosti v minizoo,
- významná hospodářská činnost přispívající k zlepšení materiálního zázemí školy,
- výrazně esteticky koncipované prostředí školy,
- kvalitní a ucelený systém hmotné i morální stimulace pracovníků,
- pečlivá příprava pedagogů na vyučování,
- vlídný a laskavý přístup vyučujících k žákům a zvláště k žákům s vývojovými poruchami učení,
- klidné prostředí na prvním stupni základní školy,
- dobré interpersonální vztahy na pracovišti,
- kultivované chování většiny žáků základní školy.

—

Zásadní negativa:

- zajištění části výuky učiteli bez úplné odborné nebo pedagogické způsobilosti,
- absence závěrečného shrnutí učiva ve většině vyučovacích jednotek na druhém stupni,
- nerovnoměrný počet hodnocení jednotlivých žáků,
- opomíjení využívání didaktické techniky při výuce.

Doporučení

- zaměřit se na maximální využívání didaktické techniky ve vyučovacím procesu,
- zlepšit metodickou stavbu hodin s maximálním využitím názornosti.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání a kvality řízení školy je činnost školy celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Boháč	Petr Boháč v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Bachtík	Pavel Bachtík v. r.
	Mgr. Pavel Baštář	Pavel Baštář v. r.
	Mgr. Martina Bělková	Martina Bělková v. r.,
	Mgr. Dana Janulíková	Dana Janulíková v. r.
	PaedDr. Antonín Kačírek	Antonín Kačírek v. r.

V Trutnově dne 26. února 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 3. 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Zdeněk Géc

Zdeněk Géc v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	29. března 2001	Předáno osobně
Zřizovatel:	29. března 2001	55/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány